

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10 „
1/2 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipat po Goriškem in Gradškem“ in dvakrat v letu „Vezni red železnic, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah če tiskano: krat 6 v, 2-krit 12 v, 3-krit 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje drke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavric.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedežah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravnistvu. „PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gld. 1-60. „Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriškem; Peter Krebelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Prosal, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Protestni shodi

v nedeljo 9. t. m. bodo

- v Cerknem ob 2. uri popoldne v gostilni Fr. Makuca;
- v Kobaridu ob 2. uri popoldne v občinski vojašnici;
- v Črnicah ob 2¹/₂ uri popoldne v Slamičevih prostorih;
- v Dutovljah na Krasu bo imel shod v nedeljo ob 4. uri popoldne v Tavčarjevih prostorih dr. G. Gregorin.

Obupni položaj deželnih financ.

„Deželnih naklad ni mogoče več povišati. — Ni mogoče iztakniti drugih virov dohodkov v kritje letnih primanjkljajev deželnega proračuna.“

K provizoričnemu proračunu za leto 1910. je bila sprejeta resolucija, ki obsega tri posebno važne točke.

1) Resolucija konstatuje »obupni položaj, v kojem se nahajajo deželne finance«;

2) konstatuje, da »ni več dalje mogoče povišati sedanjih deželnih naklad«;

3) konstatuje, da »nikakor mogoče iztakniti drugih virov dohodkov v kritje letnih primanjkljajev deželnega proračuna«.

Kaj se to pravi? Pač to, da je dežela na robu finančnega propada. Na ta rob sta jo spravila slavna finančnika dr. Pajer in dr. Gregorčič z Berbučem vred.

Kakor strela z jasnega so zadeli klerikalce članki proti koncu leta 1908. v »Soči« pod naslovom »Goriška dežela na robu finančnega propada«. Ta strela je posvetila v deželne finance, ta blisk je nagloma odkril mizerijo, v katero so pahili našo ubogo deželo veliki laški liberalni in slovenski klerikalni ženiji.

Številke so govorile določno besedo: Deželni izdatki so narasli dotlej, v 9 letih, za 1.332.000 K;

upravninski stroški od leta 1899—1908. za 150.674 K;

deželne naklade pa tako, da so izjavili strokovnjaki, da se ne smejo več povišati; zlasti so narastle na užitnini od 20% na 120% od leta 1899. do 1908.

Povedali smo, da nepokritje za 1908 znaša 186.236 K ter da kaže nepokritja za 1909. 253.000 K. Konstatirali smo, da okoli 40.000 K dovoljenih podpor deželna blagajna ni izplačala, vendar je bilo deficita okoli 200.000 K 1908.

Posebno pozornost je vzbudilo poglavje o dolgovih. Dotle je bilo letnega odplačevanja 106.326 K. Novih dolgov pa je kazalo okoli 3¹/₂ milijona K. — Novih dolgov, katere se mora v smislu deželnozborskih sklepov najeti, je kar torej 3¹/₂ milijona K, novih dohodkov pa nič! Lepa je ta! Krasna perspektiva za bodočnost.

Razkrili smo ob oni priliki, kako imenitno skrbi Berbuč za vinogradnike. 50.000 K vinogradnikom namenjenih je zapadle! — Potem pa tista norišnica. 950.000 K je bilo dovoljenih, izdanih pa že do takrat 1¹/₂ milijona K. Svet drag, norišnica v mestu, da se bodo mogli okoriščati z njo Lahji, in če se prekorači dovoljeno svoto, kaj to mar Pajerju in tudi kaj je mar Gregorčiču!

Nastala je bila polemika. Klerikalci so se stiskali ter po dolgem času odgovorili. Berbuč se je blamiral. Pokazali so pa, kako finančni veleumi so ti močje. Rekli so, da če kaže deficit, pa ne izplačajo nič; zmanjšajo se krediti za izredna dela, trpijo potrebne reči, za manj ali nič potrebne pa je denar. Oni pravijo: Ljudstvo počakaj in molči! Tvoje nujne potrebe pridejo na vrsto pozneje, kadar se kaj »prihrani«. Deželnega zbora ni bilo, ko je pa bil, so delali obstrukcijo pa »hranili« deželi zneske za potrebna dela.

Blizu se otvoritev nove norišnice; troškov bo na leto več za 200.000 K nego doslej. — Ker so taki uzorni gospodarji, jih vprašamo, koliko so nahranili? Samo prejemati, je lepa reč, ali le prejemati in krpiti, to ne velja vedno. Kaj poreče dežela, ki je potrebna podpor? — Kako naj izplačajo, kar imajo izplačati, ko pa ni denarja? Z vsem uzornim gospodarstvom in z vsem hranjenjem so prišli do »obupnega položaja«.

Pohvalili so se tudi, da ima naša dežela najmanjše doklade na realni in obrtni davek, ali vendar niso mogli prikriti britke resnice, ki je buknila pri tem na dan ter pokazala še le v pravi luči najboljše deželno gospodarstvo.

Enketa za zboljšanje deželnih financ na Dunaju je bila dognala, da znaša povprečnica vseh doklad na državne davke po vseh deželah v Avstriji okroglo 120%. V naši deželi pa dosega jo vse doklade grozno višino povprečnih 173%; torej celih 53% nad povprečnico cele države. Lepa reč!

Klerikalci so se zvijali in pihali; mrčvarili številke ter dokazovali v potu svojega obraza, da je deželno gospodarstvo uzorno, da takih deficitov ni, in če so že, da se pokrijejo, tako da bodo deželne blagajne še polne denarja. . . . seveda le, če ostane uprava v dosedanjih rokah, tako so pomembno pristavljali.

Zgodilo se je, da je ostala uprava v njihovih rokah. In sedaj so prišli pa sprejeli k provizoriju za 1910. resolucijo, ki jih bi je po nesramnih, lažljivih ustih ter potrjuje vse to,

kar smo povedali mi že koncem leta 1908.

Upoštevali v resoluciji, katero smo priobčili v torek,

1) »obupni položaj, v kojem se nahajajo deželne finance«;

2) »da ni več nadalje mogoče povišati sedanjih deželnih naklad«, ki so »med najvišjimi v vsej državi« (v resnici so najvišje!);

3) »da ni nikakor mogoče iztakniti drugih virov v kritje letnih primanjkljajev deželnega proračuna«.

No, torej! Tako daleč je privedlo deželo »uzorno« gospodarstvo Pajer-Gregorčičeve zveze.

Sedaj so morali ti ljudje sami priznati, kako britko resnico je govorila »Soča« in kako so oni lagali in nesramno farbali ljudstvo.

Ljudstvo, poglej si v teh številkah in v navedenih izjavah svoje »velike dobrotnike«!

Protestni shod v Tolminu.

V četrtek ob 1. pop. je bila županova dvorana natlačena, ljudje so se gnetli tudi v veži in kuhinji ob koncu dvorane. Vseh je bilo nad 400, med temi kakih 150 klerikalnih volilcev.

Shod je otvoril g. Andrej Vrtovec, pozdravil presrečno vse došle zborovalce in omenil divji zakon med Pajerjem in Gregorčičem, njiju že desetletno zvezo v nesrečo goriških Slovencev, omenjal žalostne sadove te zveze, — in na to povabil odstopivšega poslanca A. Gabrščeka, naj poroča o položaju v deželnem zboru.

Gosp. Gabršček govori na to o zvezi Pajer-Gregorčič, ki traja že od decembra l. 1900., ko je Pajer pomagal Gregorčiču v državni zbor z laškimi glasovi. — Gregorčič pa je napravil Pajerja za neomejenega gospodarja v deželni hiši. Lahji so pridno želi, imeli so dobra leta, v deželni hiši je zagospodovala laščina. — Ta zveza je lani razbila deželni zbor. Pojasni ravnanje predsedstva in obstrukcijo, kar je vzročilo, da je moral biti deželni zbor razpuščen. — V letošnjem deželnem zboru se je združil Gregorčič zopet z laškimi liberalci, — in z njimi v družbi je počel v drugi seji 27. decembra sramotna nasilstva nad manjšino. Na to opisuje dogodke tiste seje. — Tolminski volilci so čudom slišali, da je Gregorčič spravil celo Gabrščekovo volitev v verifikacijski odsek edino zato, ker ga ni mogel voliti še g. Vrtovec, ker ni dobil izkaznice od glavarstva. Ali na predlog istega Gregorčiča so bile potrjene volitve iz trgovske zbornice, dasi je Gabršček dokazal nečuvne volilne sleparije in fabrikacije podpisov. Govoril je o velikanskem pomenu te zbornice za politični položaj goriških Slovencev. — Dalje je pripovedoval, iz kako ničevih razlogov so pa bile naravnost razveljavljene volitve treh slovenskih veleposestnikov in kako so potem volili — deželni odbor.

Na to je govoril o obupnem finančnem položaju naše dežele, kar doslovno trdi sam deželni odbor v predloženi in sprejeti resoluciji. Tam je tudi rečeno, da so naše deželne doklade med najvišjimi v državi, da jih ni več mogoče višati, da novih virov za dohodke ni mogoče najti. In neke drugod pravi

deželni odbor, da vsi ti dohodki ne zadoščajo niti za redne izdatke naše dežele. — Govornik navaja ogromna števila letnih primanjkljajev in koliko je dežela dolžna na že dovoljenih izrednih potrebah. Podal je jasno sliko o — obupnem položaju, ki je nastal v dobi Pajer-Gregorčičeve zveze. — Poslušalci so zvesto poslušali, čisto prav živo prihrjevali in ob sklepu viharo zahvalili poročevalca g. Gabrščeka.

Predsednik Vrtovec prečita resolucijo, enako oni, ki je bila sprejeta v nedeljo 2. t. m. v Gorici. Sprejeta je bila soglasno. — Na to predlaga, naj izreče shod polno zaupanje ostopivšemu poslancu Gabrščeku, katerega prosi, naj še nadalje ostane na braniku za teptano slovensko ljudstvo. Shod je soglasno odobril zaupnico z viharim ploskanjem in živio-klici. — Gosp. Gabršček zahvali volilce na izrečeni zaupnici in zagotavlja, da ni vrgel puške v koruzo, marveč bo še streljal škodljivce našega naroda. — Tako je končal ta lepi shod v našem prijaznem Tolminu.

Protestni shod

nar. - nap. stranke v Komnu

dne 6. t. m. je bil slovesna manifestacija proti zvezi Gregorčič-Pajerjevi in proti nasilnemu postopanju te zveze v II. seji dež. zbora. Shoda se je udeležilo nad 600 mož in mladeničev iz Komna ter bližnje pa tudi daljnje okolice.

Kot sklicatelj je v imenu stranke otvaril shod državni poslanec Alojzij Štrekelj, ki je na predlog bil soglasno potrjen tudi predsednikom shodu. Zahvalivši se na krasni udeležbi je g. državni poslanec najprej poročal o svojem delovanju v državnem zboru. Obračali so se nanj pristaši vseh strank in vsakemu je rad ustregel po možnosti, brez razlike. Zavzemal se je za nadaljno pogozdovanje Krasa, za vodovod na Kras, ceste, železnico Vrhnika-Logatec-Štanjel, ki bi se imela podaljšati preko Komna do Tržiča. Deloval je, da prevzame država ljudskošolske stroške, da se pomaga kmetu z brezobrestnimi posojili in da se izvede akcija za razdolženje kmečkih posestev, da se odpravi zemljiški davek in nadomesti z davkom od dohodkov. Povdarjal je važnost predlaganega starostnega zavarovanja, v katero naj se pritegne tudi kmeta; občine bi se s tem izdatno razbremenile. Potegoval se je pri vladi za podpiranje živinorodje, zboljšanje pašnikov, pomnoženje živinodrazavniških mest, znižanje železniških tarifov za prevažanje gnojil itd. L. 1908 in 1909 se je potegoval za podporo za nakup krmne potrebnim kmetovalcem v deželi, ni pa on kriv, če je bilo seno slabo temveč je to zakrivilo znano gospodarstvo v deželnem odboru. V vsakem slučaju škode po ujmah je predlagal podporo, ki so jo prizadeti kraji njegovega volilnega okraja tudi dobivali. Zavzel je stališče proti nameravanemu krivičnemu vinskem davku, vsled katerega bo trpel gotovo le kmet; predočil je žalostne posledice finanč. min. Bilinskemu. Boji se pa, da bo odpor poslancev iz vinorodnih krajev prešibek proti pritisku zastopnikov s severnih dežel, ki od svoje strani odklanjajo višji davek na pivo. Pojašnjuje razmere med »Klubom jugoslovanskih poslancev« in klerikalnim »Slovenskim

klubom, ki sta združena v »Narodni zvezi«. Glasoval je po nalogu svojih volilcev, danem mu na treh shodih, proti pooblastitvi zakonu za sklepanje trgovinskih pogodb, dasi ni popolnoma prepričan o škodljivosti tega zakona za svoje volilce; pri glasovanju pa ni bilo poslanca naših gor, dasi se v gorah redi največ živine v deželi in bi mogli ti živinorejci prvi občutiti škodljive posledice sprejetega zakona, če bodo sploh kakšne. Konečno porabi priliko na tem shodu, da javno ožigosa zaničljiva, skrajno grda sredstva, katerih se poslužuje nasprotna duhovniška stranka v gonji proti njegovi osebi; omenja, kako so najeli človeka in ga poslali v Dalmacijo, da bi proti njemu kaj iztaknil, zlasti da bi dobil spričevalo kake propadle ženske proti njemu! Tako se bore nasprotniki na sploh z obrekovanjem, z zasramovanjem, netenjem družinskih preprirov; zraven tega s kupovanjem pristašev potom posojilnic itd. Varujejo naj se jih volilci, če hočejo ostati svobodni možje in da bodo lahko stopali z vrednim čelom in odkritim pogledom po potu, ne pa, kakor klerikalci ki se jih spozna lahko že na hoji. Naj si zapomnijo to svarilo volilci tudi ob bližnjih občinskih volitvah v Komnu! — Govoru je sledilo gromovito odobravanje.

Dr. Levpušček in za njim dr. Podgornik sta govorila o razmerah v deželnem zboru in nasilstvih Gregorčič-Pajerjeve zveze. Zborovalci so ogorčenjem protestirali proti tem nasilstvom, zlasti proti razveljavljenju treh slov. veleposestniških mandatorov, ki se je izvršilo v prvi vrsti iz strahu pred kontrolo deželnega gospodarstva od strani slov. manjšine. Sprejeta je bila soglasno ob živahnem odobravanju enaka resolucija, kakor na shodu v »Trg. domu« v Gorici 2. t. m. odobrilo se je solidarno postopanje odstopivših poslancev Gabrščka in Gregorina in izrekla se je za upnico državne mu poslancu Alojziju Štrekelju-u.

Shod na Cesti

dne 8. t. m. je bi krasna demonstracija vipavskega ljudstva proti nasilstvom v deželnem zboru. Udeležilo se ga je nad 500 ljudi iz Sv. Križa, Ajdovščine, Lokavca, St. Tomaža in drugih krajev.

Shodu je predsedoval Peter Medvešek, šolski vodja v Sv. Križu. Poročal je imenom izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke dr. Dinko Puc, ki je dračično naslikal pogubno delovanje naših klerikalnih poslancev v deželnem zboru in škodljivost zveze Gregorčič-Pajer. Zborovalci so z največjim zanimanjem poslušali izvajanja ter opetovano z ogorčenimi klici izražali svojo nevoljo nad takimi »ljudskimi zastopniki«.

Soglasno se je odobril politični nastop Gabrščka in dr. Gregorina ter se je končno sprejela z velikim navdušenjem protestna resolucija, na kar je predsednik zaključil shod. Z živio-klici na narodno-napredno stranko razšli so se zborovalci.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dračičnimi čistil. kroglicami in grenicami.

Cena orig. škatlje K 2.—
Ponarejanje se sodniško zasleduje.

Moll-ov Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolčine olajšujejo in okrepujejo staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 1-90

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tschlauben 9.
Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristofolotti A. Gironcoli.

DOPISI.

Iz bovškega okraja.

Iz Čezsoče. — Dne 23. decembra pr. l. je umrl v Čezsoči pri Bovcu trgovec, gostilničar ter bivši župan Ivan Vulč. Poznan je bil daleč naokrog. Županoval je v svojih mlajših letih in tačas sta si bila z

vikarjem Štrukljem velika prijatelja. Štrukelj je skoraj vsak dan obiskoval pokojnikovo gostilno in večkrat se je pripetilo, da je odhajal negotovih korakov domov. Ker se pa ob takih prilikah ni vselej zanesel na svoji nogi, naprosil je pokojnika, naj ga še on podpira. Če se je Štrukelj kedaj zahvalil za to dobro delo, nam ni znano. In takrat je bilo življenje; kvartalo in pilo se je, da je bilo veselje. Pri tem se pa ni gledalo preveč na uro in če smo bili »ich«, niso pogledale ne naše navadne niti blagoslovljene oči na uro, ki je kazala že čez polnoč. Ko se že niso vedeli drugače zabavati, zmisli si je Štrukelj nov šport t. j. metati kamenje z roko na daljavo, katero pa žalibog ni dobilo posnemovalcev razven pokoj. Vulča. Takrat so videli ljudje, da je duhovnik lučal kamenje za stavo. Vrag pa je hotel, da je zgubil stavo in tisti dan seveda ni bilo veselja v črni suknji, ki je poprej tako veselo plapolala v zavesti, da odeva človeka, ki naj bi bil višek moči in okretnosti. — Da je v teh časih nastal pri kvartanju ali igranju na tisto imenitno Pajkovo »trotolo« kak prepir med domačini in duhovnikom in da je ta nastopal, kakor bi ne smel, vedo povedati še njegovi soigralci.

— (Ne pišemo tega z namenom, očistiti duhovnikom zabavo s kvartanjem, ampak zato, da osvetlimo Štrukljevo početje pozneje.) — Toda to veselo življenje se je končalo. — Štrukelj je bil takrat pomožni učitelj. Kako je opravljal to službo, vé vsak starejši domačin. Velike plače sicer ni dobival za to, a vendar nekaj je le bilo. Zgodilo se je nekaj, kar je pretreslo vse bitje veselega Štruklja. Njegov najboljši prijatelj, cerkveni pevec, njegova posojilnica, njegov soigralec pok. Vulč je uvidel, da se s takim poukom ne pride daleč; vložil je prošnjo za redno šolo in posvetnega učitelja. Pričela so se sovrašтва — od katere strani, si lahko mislimo. Pristojna oblast je ugodila pokojnikovi prošnji, nakupila stavbo za šolo ter določila učitelja. To je Štruklja tako spravilo iz ravnotežja, da je udrihal ne le po pok. Vulču, ampak tudi po učitelju, katerega ni niti poznal. Samo šola je provzročila tako strašno sovrašтво. Od tega časa se je Štrukelj ogibal pokojnika in njegove hiše. Ob času procesij je naročil voditi spreved daleč od hiše. Na take in enake načine je kazal Štrukelj svojo čednost. Pokojnik pa si je mislil: Štrukelj se ogiba mene in moje hiše, ne da bi mu pravzaprav kaj napravil, jaz se bom pa cerkve. Od tedaj se ga je le redkokedaj videlo v čezsoški cerkvi, tem večkrat pa v bovški. Videli so ga Bovčani večkrat, ko je bil pri maši. On pa ni čutil takega sovrašтва do Štruklja, kakor poslednji do njega, zato se je skušal sprijazniti z njim. Povabljen k neki poroki je bil takoj pripravljen iti v cerkev, da se s tem nekako približa Štruklju. A ko je ta zvedel za to, je, takoj naznanil novoporočencema, da ne bo imel »ofra, če se udeleži poroke Vulč.« S tem dejanjem je pokojnika naravnost zavrnil iz cerkve. Seveda se pok. Vulč ni udeležil poroke, pač pa se je jezil na Štruklja. Kdo je kriv, da se je nadaljevalo sovrašтво in da ni šel pokojnik več v čezsoško cerkev? — Čegava dolžnost je bila, sprijazniti se?

S tem pa, da ni obiskal več tuk. cerkve, še ni postal brezverec, kakor bi ga sedaj radi razupili, ampak udeleževal se je maš v bovški cerkvi — seveda k Štruklju ni šel več. Družino je pošiljal v cerkev. V pogovorih ni nikoli tajil Boga. Dal je prispevek za zvonove in orglje. Bil pa ni nikoli tercialj. Živel je kakor živi na milijone katoličanov.

A prišla je katastrofa! Pokojnik je bil malo časa bolan in je hodil še vedno okrog po svojih opravilih. 23. dec. 09. je pa nagloma in nepričakovano umrl sedé na stolici in dajaje navodila družini in vozniku. Takoj, ko je zvedel Štrukelj o tej smrti, je prepovedal zvoniti. Na vprašanje, zakaj ne pusti zvoniti, je odgovoril: ker pokojni ni bil pri spovedi. Vikar Štrukelj misli menda, da je on edini duhovnik na svetu ter da mora vsak Čezsočan priti ravno k njemu k spovedi. Kdo more trditi, da ni bil pokojni pri spovedi kje drugje, saj je vendar veliko potoval? Ali obsodijo dušo že tu duhovniki ali je mogoče kdo drugi sodnik? Ali velja izrek sv. pisma: ne sodi, da ne boš sojen, samo za

nas navadne ljudi, ali pa tudi za duhovnika? Sicer se izgovarja naš nunc na izrek: kdor v življenju ne posluša in ni pokoren sv. cerkvi, cerkev za mrtvimi ne bo letala. Kdo ni poslušal sv. cerkve ali pokojnik, ki je hodil v bovško cerkev k maši, a ne tja, kjer mašuje Štrukelj, očitni sovražnik pokojnega? ali nunc, ki ni poslušen sv. cerkvi, ki pravi: odpustite in odpuščenò vam bo; sicer pa bi v tem slučaju ne imel kaj odpustiti nunc, ampak pokojnik.

Prvi dan toraj ni zvonilo. Ko pa tudi drugo jutro ni zvonilo, so se obrnili sorodniki brzojavno na ordinarijat, od koder so pričakovali zadoščenja. Kljub temu, da se je plačalo pristojbino za brzojavni odgovor, ni se istega prejelo še do danes. Zvonilo se je vendar popoldne istega dne. Težko je šlo z zvonjenjem v tem slučaju, drugače pa je bilo v drugih vsem dobro znanih slučajih, o katerih pa nočemo tu govoriti, ker se nočemo dotikati mrtvih.

Pogreb, katerega se je udeležilo nad 500 oseb, je vodil z vsó tihoto bovški kaplan, ker trga našega Štruklja ob takih in enakih prilikah revma. Za to bolezen ni drugega zdravila nego agitacija ob volitvah. Da bi ga takrat videli, s kako lahkoto je hodil po vasi, bi se čudili njegovemu zdravemu telesu. Istočasno, ko ni mogel voditi pogreba, je prehodil dvakrat tako daljavo, kakor bi jo prehodil s sprevedom.

Ah, ti presneta revma, kake šale zbišajš z ubogim Štrukljem, ali pa on s tabo!

Ker nismo dobili nikake rešitve od ordinarijata, obračamo se do javnosti, katera naj sodi, v koliko je opravičeno tako postopanje duhovščine oziroma duhovske oblasti.

Iz cerkljanskega okraja.

Silvestrov večer v koči na Poreznu se je obnesel prav dobro. Čez dvajset slovenskih planincev in planink, je prispelo ob najlepšem vremenu čez dan in zvečer v koč, kjer se je tekom večera razvila planinskemu razpoloženju odgovarjajoča neprisiljena zabava. Gosp. predsednik cerkljanske podružnice je pozdravil zbrane planince v imenu cerkljanske podružnice. O polnoči pa je povzel besedo predsednik tržaške podružnice gospod Pretnar ter želel mnogo uspeha slovenskemu planinstvu in srečno novo leto zbranim planincem. Nato se je razsvetlil vrh Porezna z velikim bengaličnim ognjem in rimskimi lučmi. Šele proti jutru je utihnilo življenje v koči in dopoldne so se podali Tržičani in Tolminci ob najlepšem zimskem razgledu proti Podbrdu, zadovoljni s krasno vspelo turo. Pot na Porezen je bila od cerkljanske strani popolnoma kopna, od podbrške pa je bila večinoma zasnežena in se je dalo doli grede izvrstno drsati po zmrzlem snegu.

Iz ajdovskega okraja.

Rihemberg. — Sitna muha je pihala in pika kri volu, ki je oral, pa je rekla: mi orjemo. Ravno tako je z dopisnikom v »Prismojencu«, ki pravi: mi kmetje in se podpisuje s »pristaši S. L. S.« Kaj pa pomeni ta podpis S. L. S.? Morda je to morova noga! Majhen in sramežljiv junak je ta dopisnik, ki niti ne upa s svojim imenom na dan če tudi je od drugih zahteval Strupeno in nizko kakor pravi izprijenec se je zaletaval v nekega tujca, kateri edini — če ne prištevamo k tujcem tudi kaplana in župnika — živim kot tak s svojim delom v tej občini. Če ne mislite podpisane, povejte, koga pa mislite in se torej podpišete s svojim imenom in ne z znamenjem morave noge: »S. L. S.«!

Povem vam, da samo posvečeni ošabnež more tako zaničljivo pisati o svojem nasprotniku kakor vi o meni, ki sem vendar le človek in si s svojim delom pošteno služim svoj kruh. Pri odkritju S. Gregorčičeve plošče pa je vsega škandala kriv neki drugi, požegnan človek, ki je potem moral tudi zato velike troške trpeti, da je nastala v njegovi kasi ena doga manj... Če me naprednjaki radi imajo in v miru puste, je znamenje, da so dobri in olikani ljudje, a vi ki znate tako grdo zasramovati in črtiti, ste pa sodrga brez časti in poštenja. Prav pa imate in res je, da ne znam tako pisati in bi tudi ne hotel znati, kakor zmorete vi!

Obč. volitve v Rihembergu me ne brigajo, a domačini bodo že poskrbeli, da vam rožički preveliki ne zrasedo.

Za zdaj naj bo. Dajte, kar preveč zaslužite denarja, kmetu nazaj, pustite vsakega in tudi tujca v miru, pa bo prav.

Tujec, sodar.

Iz rihemberške občine. — Zadnji čas se kaj pogosto čita po klerikalnih listih o bližajočih se občinskih volitvah in prepriljivi dopisnik daje z veliko pestjo poguma svojim pristašem. Mislili smo, naj bi ta zadeva lokalnega pomena ne prišla v javnost, toda naši kavci ali bolje dopisnik »Gorice« in »Prim. lista dreza že ponovno v to ter na razne načine draži ljudstvo in kliče v svojo botogo, kjer naj bi klerikalcem pomagalo, da bi mogli še nadalje poljubno naše platno striči s svojimi velikimi škarkami. Naprej naj bi ostal naš znani župan na svojem prestolu, gg. župnik in kaplan njemu ob boku, a znani klmavci za število in štafažo. Tako bi se res lepo živelo in dobro bi se godilo — nekaterim.

Mi pa bi plačevali in molčali, plačevali bi, da bi se nam omotica delala. Izkušnje kažejo, da gori omenjeni vladožejniki, če bi dobili vso oblast v roke, bi nam naprtli nove velike davke. Dasi je župnik javno se odpovedal popravi farovža in sam priznal, da je on dober, je zdaj — in javnost nič ne ve kako in zakaj — začel z velikim prezidavanjem in popravljanjem, ki traja že tedne in mesece. Naprtli so nam na ramena novega organista. Vse kaže, da je treba razumnih mož pri občinski upravi, mož, ki ne bodo vklonili tilnik pred nikomur, ki bodo gledali ne samo na dolžnosti, temveč tudi na pravice in potrebe našega občinstva. Možje morajo biti, ki se tudi, če ostane sedanji župan, mu potem slepo ne podvržejo. Sicer pa je sedanji župan že star in dovolj je bogatel, da lahko živi brez občinskih služb.

Občinske volitve naj bi se vendar že enkrat razpisale ker že štiri leta minula kar imamo to županstvo. Menda ne čakajo kakih čudežev, ki naj bi napreden življel spreobrnil kar mahoma za klerikalce, ki se sedaj boje in tresejo, četudi smo mi naprednjaki — ali kar smo že — krotki, prižanesljivi in prijazni ljudje.

(Dalje v prilogi.)

Priporočamo našim rodbinam Kolinsko cikorijo.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglaševalnik se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Opremljena soba (v sredini mesta) pri boljši najem s hrano ali brez iste. — Naslov pove naše upravnistvo.

Mlad gospod se želi učiti slovenščine. V zameno bi rad konverziral s Slovencem v angleščini. — Ponudbe na naše upravnistvo pod št. 510.

Rabite zmiraj Eustomaticus

dr. Alfonza Milani ja.

Najboljše čistilo za zobe.

Dobiva se v prašku ali v tubah v parfimerijah, mirodlinicah in lekarnah. Za prodajo na debelo se je obrniti na g. dr. Alf. Milanija v Veroni v Italiji, ali pa v Roverettu — Trentinsko.

Deželni zbor.

Seja v torek.

V seji 4. t. m. je naznanil dež. glav. var pred vsem, da so sklepi deželnega zbora v seji dne 27. dec. m. l., glede začasnega daljnega pobiranja deželnih doklad ter daljnega pobiranja doklade, na pivo, dobili cesarjevo potrjenje, dalje, da je cesar pooblastil finančnega ministra, da predloži dež. zboru zakonski načrt glede oprostitve osebne dohodnine od deželnih doklad, dalje, da je dospel dež. odboru z dopisom c. kr. nameštnišva od 1. jan. t. l. vladni zakonski načrt, zadevajoč ureditev razmerja kolonov.

Posl. Manfreda je utemeljeval svoj predlog o podaljšanju struge reke Idrijca, ki je bil sprejet. Predlog o zgradbi delavskih stanovanj, katerega je utemeljeval posl. dr. Faidutti, se je izročil tehničnemu in finančnemu odseku. Predlog posl. Piccinini-ja o prodajanju zavrženih erarskih konj se je izročil tehnično-gospodarskemu odseku. Posl. Piccinini zahteva, naj bi se zavrženi vojaški konji goriške posadke prodajali na javni dražbi v Gorici, ne pa v Beljaku, kakor se to sedaj godi. Odo- brile so se sledeče točke: Izplačilo 1000 K preostalim ponesrečencem z ulice Ponte nuovo; podpora, izplačana Josipu Kofol; izplačilo stroškov za dela, izvršena v hiši Hentschel, v kateri se nahajajo deželni uradi. Resolucija glede dvoletnega vojaškega službovanja se je odstopila prav- nemu odseku.

Posl. dr. Venier in tov. so stavili na drž. vojnega ministra interpelacijo, v kateri ga vprašujejo, če mu je poznato, da je v Silvestrovi noči nek miren italijanski delavec, ki je italijanski podanik, bil težko ranjen z bajonetom od nekega vojaka pešpolka št. 47. tako, da je na posledicah ran tudi umrl. Dalje, če je pripraven odre- diti, da se ustavi pogoste nasilne nastope vojakov in rabo orožja od strani istih. V interpelaciji se dalje izraža želja, da bi se dovolilo vojakom prost izhod brez orožja.

Vladni zastopnik, dvorni svetnik grof Attems je izjavil, da bo odposlal inter- pelacijo dalje, da je pa že govoril s briga- dirjem, generalnim majorjem Stögerjem, ki da je dal zagotovila, da je že odredil vse potrebno, da se kaj takega ne bo več ponavljalo.

Posl. Fon in tov. so stavili interpelaci- jo, v kateri vprašujejo, če se kmalu izvr- ši regulacija reke Vipave, ki je napravila ravno o pr. l. ki zadnje povodnji zopet to- liko škode in zahtevajo, da se da brez drugega na razpolago potrebna sredstva.

Seja včeraj.

Na dnevnem redu je bilo 24 točk. Ve- čina je šla v odseke. Zapisnika ne čitajo več. — Antonelli je utemeljeval svoj pred- log, da se ima pozvati vlada, naj začne takoj z zgradbo novega mostu čez Sočo pri Zagraju.

Sprejele so se resolucije: 1) Pozivlja se vlado glede izvedbe zakona, ki prepre- čuje ponarejanje vina, in naj se v deželi imenuje še drugega kletarskega nadzor- nika, 2) naj vlada vpliva na ogrsko vlado, da se bo tudi tamkaj strogo uporabljal zakon o ponarejanju vina; 3) vlada naj podpira akcijo glede povspesevanja trgo- vine z vinom in sicer z dovoljevanjem tar- ifnih znižanj na državnih železnicah, ko- nečno 3) naj vlada opusti protekcionisti- čno postopanje s pivom in naj vsaj glede piva in vina enako tarifno postopa, ker bi sicer mnogo trpela produkcija v deželi.

Druga poročila podana od deželnega odbora, med temi tudi ono radi prispeva- nja 200.000 K. izplačljivih v 10 letih za gradnjo obmorske ceste med Trstom in Tržičem, so bila odkazana posamičnim odsekom.

Tako n. pr. poročilo o izboljšanju Kraških pašnikov, boj proti kobilicam na Krasu, ureditvene naprave ob Soči pri Volčah, oziroma Tolminu, uravnava hu- dournika Slatno, obrtno-nadaljevalna šo- la v Ajdovščini itd. Odobri se izplačilo 1000 K podpore za brambne naprave ob Soči pri Zdravščini, 2000 K podpore po- škodovancem po požaru na Ponikvah in še nekaj drugih reči.

Prihodnja seja 12. ob 4. pop.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Na korist družbe sv. Cirila in Metoda prodaja trdka Hedžet & Koritnik: igle za kravate, zagumbnice, gumbje, za okro- gle manšete in ploščnate, priveske za ve- rižice in broške za dame.

Za družbo sv. C. in M. je nabral g. Josip Trampuš v Kanalu med veselo dru- žbo Goricanov in Kanalev K 6'40.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Go- rici je daroval g. Mihael Vošnjak, zasebnik v Gorici, mesto venca na grob gospe Co- tičeve v Dol Cerovem znesek 20 K. Dar prejel blagajnik.

Društveni nabiralnik v go- stilni pri »Petelinčku« v Gorici dal zadnjikrat (20/12 09) znesek 6'40 K.

Pri tomboli na sv. večer priigrala Boženka in Slavko Zajec 3 K 14 v za dru- žbo sv. Cirila in Metoda.

Poslano.

»Primorski list« in »Gorica« sta si privoščila napad na volilno komisijo zad- nje volitve slovenskega veleposestva in posebej na mojo osebo kot takratnega predsednika komisije, češ, da je ta ko- misija samooblastno, nepravilno in neza- konito postopala in s tem dala slav. de- želnemu zboru povod za razveljavljenje treh mandatov slovenskega veleposestva.

Nimam sicer na razpolago volilnega zapisnika, toda spominjam se še onih »kri- vic«, katere smo »zagrešili« in jih hočem tu naštet, da bode lahko javnost sodila, ali je komisija korektno in objektivno na- stopala ali ne.

Komisija je zavrnila štiri pooblaščen- ce in sicer: N. N. je hotel pooblastiti »žup- nijski beneficijant v Renčah«, pooblastilo pa se je glasilo le na ime č. g. župnika, ki pa ni bil upisan kot volilec v imeniku ve- leposestnikov; N. N. je pooblastil g. Hen- rika Malnič iz Kanala, ki tudi ni vpisan kot veleposestnik, ampak vpisan je Henrik Malnič in Oriela v Kanalu; tretji poobla- ščenec je bil naprednjak, katerega se je iz enakih vzrokov zavrnilo; četrti za- vrnjeni »pooblaščenec« je bil g. dr. An- ton Gregorčič, ki je volil v prvo kot po- oblaščenec »Vipavske železnice« in toza- devni § vol. reda imenuje izvrševatelja vol. pravice takih korporacij pooblaščen- ca, vsled tega ga ni pustila voliti komisija še z drugim pooblastilom.

Gori navedena lista pravita, da je komisija pustila voliti tudi mlado let- ne; to pa ni res. Ako se ne motim, je volil ravno č. g. dr. Anton Gregorčič s takim neveljavnim pooblastilom volilno komisijo; to sem vedel pa nisem ugo- varjal, ker takrat nisem še bil član vo- lilne komisije in sem prepuстил zadevo in odgovornost vladnemu zastopniku.

Ko je dr. Gregorčič vzrotil vsled za- vrnitve, potolažil sem ga: »Gospod dok- ter, ne jezite se, saj vdobite pač vse sku- paj (ves volilni material) Vi v roke!« — Misli sem si pri tem svoje in motil se ni- sem.

Podgora, 7. jan. 1910.

Fran Kocjančič.

Domače vesti.

Slovensko gledališče iz Trsta bo go- stovalo danes v soboto 8. jan. v Trg. do- mu v Gorici. Igrali bodo sloveči igrokaz »Nora«, spisal Henrik Ibsen. Režiserka je gospa Danilova. — Tržaški gostje zaslužijo, da se odzove naše občinstvo njihovu vabilu k predstavi v obilni me- ri. Igrali so to lepo igro v Trstu s polnim uspehom, zato je gotovo, da bo predsta- va drevi v Gorici lepa, umetniška ter po- nudi občinstvu obilo užitka.

Pričetek ob 8. uri zvečer.

Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. — Sl. okrajni šolski svet v Tolminu je dovolil 100 K podpore; Občina Prvačina je da- rovala 20 K; županstvo v Biljah 20 K; županstvo v Kanalu 20 K; okrajna po- sojilnica v Bovcu 30 K; nabiralnik pri »Vrhovcu« v Kanalu je dal 20 K, doslej skupaj 54 K; nabiralnik pri Marušiču v Solkanu 10'20 K (med temi dar 5 K gospe Marušičeve), doslej skupaj 130'44 K; na- biralnik pri »Petelinčku« v Gorici 7'16 K; doslej skupaj 72'16 K; Vesela družba N. D. O. nabrala pri Štrosarju na Pokopališ-

ki cesti 2'50 K; Učiteljskički nabrali v Podgori ob pogrebu voditelja vladnice 1'50 K; Goricani v veseli družbi v Kanalu dne 26. decembra 1'60 K; Fr. Lavrič, žel. revident v Gorici za december in januar 2 K; I. S. v Biljah 20 K; Neimenovan št. 7 za januar 5 K in Neimenovan št. 1 za isti mesec 2 K; Mihael Vošnjak v Gorici 20 K; Jos. Goljevšek, lesni trgovec v Gorici, za odkup ob novejšem letu 10 K; P. M. daroval 5 K; Prof. Sokoll in soproga 3 K; Pet. Birs (Purgarjev) je dal zlat cekin 5 rubljev. Na račun mesečnine je prišlo 216'20 K »Čip čap čorum« v zimskih ve- čerih 5 K. — Igra »Marjanca« 4'10 K.

Trdka Anderwald v Gorici je po- slala ob novem letu 20 kg fižola in 5 kg makaronov.

Prisrčna hvala vsem dobrotnikom in prijateljem mladine, zlasti pa še pridnim nabiralcem, zavednim občinam in javnim zastopom. Živeli!

Iz pravosodne službe. — Deželno- sodni svetniki Josip Luciani in dr. Fr. Andrich v Trstu, dr. Anton Sbisa v Rovinju in dr. Albrecht grof Coronini v Gorici so imenovani za svetnike višega deželnega sodišča.

Naši shodi po deželi so jako dobro obiskani. Na shode prihaja razsodno naše kmečko ljudstvo ter sledi govorom z ve- likim zanimanjem. Vidi se, da naši kmeč- ki moške in mladina razumejo teže polo- žaja ter sodijo prav škandalozne dogod- ke v goriškem deželnem zboru, katere je zakrivila zveza Gregorčiča s Pajerjem. — Pričakujemo obilo udeležbo tudi na pri- hodnjih shodih!

Pevskemu in glasb. društvu v Gorici je darovalo županstvo v Kanalu K 20'—, okrajna posojilnica v Bovcu K 30'—. — Srčna hvala!

Imenovanja. — Višjemu poštnemu ko- misarju dr. Ivanu Slejkotu je podelje- no mesto poštne tajnika in poštni ko- misar Angelo Pojani je imenovan vi- šjim poštnim komisarjem.

Iz deželne službe. — Pomaknjeni so: v IX pl. razred računski revident Angelj Trojer ter pis. oficijal Emil Marinig; v I. vrsto X. pl. razreda: računski oficijal Jan- ko Tomaž Kalin ter pis. oficijala Karol Cigoj in Nikolaj Gall. Računskim oficija- lom je imenovan asistent Viljem Klein.

Naš deželni zbor. — Sedaj gre vse kot namazano. Mogočno sedi na prestolu stari dr. Pajer. Kakor da so ga vzeli iz kakega muzeja pa postavili na predadni- ško mesto. Skoro preseneti človeka, ko spregovori. Slovenski poslanci sede po- parjeni potuhnjeni na svojih stolicah, laški liberalci se zavedajo svoje moči ter gle- dajo ponosno okoli, češ, vse je nam po- korno, mi smo gospodarji. Laški klerikal- ci, ki so lani toliko povdarjali, da njihova delegacija ne velja nič brez deželno-od- borniškega mesta, so se udali v Pajerjevo voljo; srd kuhajo v srcu proti Pajerju; kadar pa jih razkači Pettarin, se ujezijo in nastane prepir na laški strani. Zmagovalci so vedno laški liberalci....

Dnevni redi zadnjih sej so obsegali skoro same take točke, ki so romale v razne odseke. Iz teh pridejo one, katerim pripuste Lahi, zopet na dnevni red zad- njih sej, ki bo dolg. Kakor po navadi! — Pripravlja pa se velika farbarija. Po deželnem zboru strašijo z raznimi rečmi, ki se tičejo tudi Slovencev; morda spre- mejo to in ono tako-le navidezno, za pesek v oči! Tudi podpore bodo dovolje- vali, pa najbrže zopet tako, da jih ne bo mogoče izplačati. V strankarske na- mene pa bodo hoteli izkoristiti vse to ta- ko, da bi morala cela dežela klečati pred njimi pa se jim zahvaljevati za velike do- brote! — Nastavljene so pa sti, v katere naj se ujamajo volilci! Pa se ne bodo! Napredna stranka bo že skrbela, da bo ljudstvo prav podučeno o »delovanju« de- želnega zbora ter da bo videlo farbarje v pravi luči.

O volitvah v trgovsko in obrtno zbor- nico lažejo klerikalci kar se da. Perejo zamorca, ki je revež vedno jednako črn. »Gorica« in »Prim. list« se trudita doka- zati, da je čisto v redu, če so bile volitve iz te zbornice potrjene ter da Slovenci pravzaprav ne moremo v tej zbornici ni- kjer zmagati; tako le milostno dovoljujejo klerikalni ljudje, da bi mogli Slovenci zmagati k večjemu v kategoriji male obrti in male trgovine. Drugače pa zveni iz pi- save »Gorice« staro Gregorčičevo mne-

nje, da Slovenci nimamo kaj iskati v tej zbornici. Ali res ne? Vsakokratne volitve izvrže njegovo protislovensko stališče. Lani se je zgodila velika volilna sleparija. Slovenci smo spravili pri lanskih vo- litvah 900 glasov skupaj od laške stra- ni pa ni prišlo skupaj 400 pravih gla- sov! Kdo bi bil torej moral zmagati? Lahi menda ne, ker 900 je nekoliko več nego 400. To menda vedo tudi učenjaki okoli »Gorice«. Ko so vedeli Lahi, koliko glasov je prišlo, so se ustrašili. Zakaj pa? Zato, ker so videli, da niso zmagali. Nafabrici- rali so od 4. do 12. jan. lani toliko glasov, da so zmagali. Na sleparski način so prišli do te zmage. To je že dognala kazenska preiskava. Na tak način izvoljenim zbor- ničnim svetovalcem odrekamo volilno pravico; zato je bilo treba neobhodno po- slati izvolitev s takimi glasovi v veri- fikacijski odsek. Tu je šlo v glavnem za to, da se dožene tudi v verifikacijskem odseku, kakih sleparij so se posluževali Lahi proti Slovincem. Ali kdo je bil proti temu? Dr. Gregorčič, zaveznik Pajerjev. On noče razkrivati sleparij Lahov proti Slovincem, marveč se je potegoval za to, da se te sleparije kolikor mogoče pokri- jejo. Potuho je dajal Lahom — mesto da bi bil tako tankovesten, kakor v drugem slučaju ter bi bil rekel: vršile so se sle- parije, ki so dokazane, ta volitev mora v verifikacijski odsek. To bi bilo pošteno. Ali Gregorčič se je prav ob tej priliki po- kazal nizkega hlapca laških liberalcev ter je s svojim potezanjem za odobritev vo- litvev iz trgovsko-obrtno zbornice zopet neizmerno škodoval Slovincem.

Pa »Gorica« se že od nekdaj veseli, če Lahi osleparijo Slovence pri volitvah iz trgovsko-obrtno zbornice. Saj je pred 4 leti tudi kričala pa zafkrivala, kako da so se zapackale volitve, ko je bila zmaga naša, če ni bilo tu dobro nastavljene zvija- juče. Pred 4 leti bi bili zmagali, lani zopet — ali Lahi znajo take izvolitve pre- prečiti s sleparijo. To sleparijo odobru- jejo sedaj klerikalci, se zvijajo ter lovijo okoli drugih reči, ki ne spadajo tu sem.

»Gorica« naj rajši pove, kako se je izpuščalo slovenske volilce. V ajdovskem okraju niti ajdovski g. župan ni bil upisan. Kdo ve, koliko je bilo izpuščenih po raz- nih okrajih. Zavezniki bodo najbrže ve- deli, kaka zahrbtna navodila so bila dana proti Slovincem glede teh volitev!! Neumno je tudi sklicevanje »Gorice« na število 24 svetovalcev. Pettarin in Ve- nuti sta dobila 18, oziroma 17 glasov in slov. klerikalci so zmagali v splošni kuriji z 10.000 glasovi pri 34.000 volilcih! — — Nihče ne ve izida volitev naprej.

Klerikalci ne sperejo s sebe črnega madeža. Njihova pomoč Lahom kaže le, kako daleč so zagazili v izdajstvu in kako so podprli Lahe, da bodo ti v bodoče še bolj sleparili goriške Slovence! In še lepo se bodo izgovarjali: saj so klerikal- ni Slovenci z nami, saj pravijo, da delamo prav! — Mreno z očij ljudstvu! V pravi luči mora videti svoje ljube prijatelje v Stranki Ljudskih Sle- parjev! To bo najboljši in najizdatnejši odgovor na razna klerikalna politična lo- povstva!

Poreško-puljski škof Flapp je slavil 4. t. m. 25-letnico svojega škofovanja. — Lahi so ga slavili v vznešenih besedah. Kdo je Flapp in kaj je storil proti Slo- vanom v svoji škofiji, vedo naši čitatelji. Zato jih mora pogreti okoli srca dejstvo, da se je udeležil slavlja Flappovega tudi naš nadškof in knez!! To v časih, ko se iz- ganja na krut način slovanščino z istrskih crkva. Pa ni čudja! Saj je že dni našega nadškofa hvalil sam »Piccolo«. — Fran- cesco Borgia! Kam si prišel?

Bošnjaki pridejo! — Kam pa? Sem, v Gorico. Odkod pa? Iz Trsta! Ne ver- jamem, Bošnjaki iz Trsta, pomisli vendar, zdi se mi, kakor da bi trdil, da pridejo Tr- žačani iz Bosne. Torej res? Kdaj pa pridejo? Jutri t. j. v nedeljo ob 4^{1/2} po- polodne. Kaj pa bodo delali? Godli bodo na zabavni plesni vaji »Goriške slovenske mladine« do 10. upe zvečer. Ali si še ra- doveden? Ne več, samo še to mi povej, za koliko se bo pa lahko videlo Bošnja- ke? Če si dama, plačaj 60 v, če si pa go- spod pa 1 K.

Regulacija Vipave. — Včasih se je »brigal« za regulacijo Vipave posl. Ber- buč. Sedaj je pa odstopil »uravnavo« posl. Fonu. V dež. zboru je ta vprašal, kaj je

z uravnajo Vipave? — Glejte jih! Berbuč je že zdavnaj obljubil uravnajo, pred volitvami so obljubljali vedno, da se izvrši uravnava hitro, pred volitvami jeseni lani so trdili po svojih listih in ustmeno, da se regulacija izvede prav gotovo ter da se začne z delom v kratkem. Pa še vedno ni nič! Videli smo pač lani dež, inženirja, kako je protestiral pri komisio- nelnem ogledu s Kranjske strani gledé regulacije namesto da bi se bil primerno pridružil in povedal, kar potreba za našo stran; sedaj vidimo pa Fona, ki je postavil na laž klerikalne trditve, da je regulacija že gotova reč, ter se v kratkem začne izvrševati. Fon vprašuje še le, kaj in kako bo. Torej ne vedo še nič! Ubogi klerikalni volilci, kako se dajo voditi za nos, kako pa tudi škodujejo z izvolitvijo nepotrebnih in nemarnih poslancev splošni dobri stvari. Če bi bili znali možje nastopiti in delati, bi bila Vipava regulirana že najmanj do Batuj!

Brzovlaki južne železnice št. 1005 (prih. v Gorico 10'05 predp.) in št. 1006 (odhod iz Gorice 6'50 zv.) se ustavljajo od 6. t. m. tudi v Gradišči - Zdravščini, dokler se ne popravi za prevažanje most pri Zagraju.

»Gabrščekovo kričanje — glas vpjočega v puščavi«. — »Gorica« bi rada omalovažila tako lepo uspeli protestni shod narodno-napredne stranke v Gorici v nedeljo Zato pa piše, da je bilo Gabrščekovo »kričanje« le »glas vpjočega v puščavi«. — V puščavi vpije, kdor nima nikogar okoli sebe in njegov glas se izgublja nikdo ga ne čuje. Ali v Trgovskem Domu je bilo skoro 1000 ljudij, katerim je govoril A. Gabršček pa tako prepričevalno, da so njegove besede izzvale gromko ogorčenje, da je zavladal opravičen srd na izdajalca goriških Slovencev. Sramota- in fej- klincev, ki so vezjali dr. Gregorčiču v glavnem in v drugi vrsti njegovim ponižnim hlapčkom, ni hotelo biti ne konca ne kraja. Gabrščekove besede je slišalo okoli 1000 ljudij, ki so jih raznesli potem po deželi.

Prismoda v »Gorici« govori o »glasu vpjočega v puščavi«, poroča pa o tem »glasu vpjočega v puščavi« v članku, ki je dolg skoro tri predale! Gabršček bo že govoril in še bodo čuli njegov glas. Še bodo pisali kilometrske članke o njem. Glas naprednjakov se bo čul nadalje, ta glas mora obodriti naše ljudstvo, da pahne od sebe tisto debelo nesrečo, da zapodi iz svoje srede izdajalca, katerega glas naj bo glas vpjočega v puščavi.

Nečuvjen škandal je in ostane razveljavljenje volitev iz slov. veleposestva. Skrajno neumno je zavračanje krivde v »Gorici« na volilno komisijo, ki je postopala čisto korektno; nekorektno, škandalozno pa je nastopala večina v dež. zboru, ki je razveljavila volitve brez vsakega opravičljivega vzroka. Za sestavo dež. odbora nista hotela imeti Gregorčič in Pajer več slovenskih veleposestnikov, marveč zagotovljeno mesto laškemu liberalnemu odborniku. Zato jih je Gregorčič pehal ven. V en in ne v verifikacijski odsek! Kajti verifikacijski odsek bi bil moral dognati, da so volitve pravilne. Tega pa ne! Tako se ne glasi pravica pri Gregorčiču in Pajerju! Sramota nad sramoto. Ali tudi take vrste politične lumparije se kažnujejo prej ali slej! — »Gorica« se pere radi teh volitev, ali ostaja jednako črna kakor gledé volitev iz tr. obrt. zbornice. Gregorčič služi v škodo Slovincem Pajerju, da ta zadošča strankarski strasti njegovi! Fej!

Nesramna Gregorčičeva »Gorica« je izpostavila 3 slov. trgovce oziroma obrtnike, ki so se udeležili protestnega shoda v nedeljo v Gorici. Namen je očiten: škodovati. Sramota! Naznanil jih je Gregorčiču njegov trabaht Lukežič, ki je prišel špijonirati na shod za Gregorčiča. Ta Gregorčičev špijon hoče škodovati slovenskim trgovcem in obrtnikom! — No, seveda! Kdor se poteguje in zakriva laške sleparije v trgovsko-obrtni zbornici, ne more biti prijatelj slovenskih trgovcev in obrtnikov. Tu ga vidite Gregorčiča, zopet na delu proti slov. trgovcem in obrtnikom v Gorici! Tisočkratna sramota!

Briska železnica. — Na dnevnem redu jedne zadnjih sej je bila tudi uloga za brisko železnico. Izročili so jo železniške-

mu odseku. Morda pridejo na dan ž njo še v tem zasedanju. — Gregorčič bi se rad malo prikupil veleposestnikom, katerih je največ v Brdih. Zato je prišel na dan z »brisko železnico«. — Kadar so klerikalni matadorji lepo sami med seboj, pa brijejo norce z brisko železnico in pravijo: ali vodimo za nos Brice! Veleposestniki pa se ne bodo dali vleči za nos klerikalnemu generalu! Niti z »brisko železnico« jih ne pripelje v svoj tabor toliko, da bi zmagali!

Vojak pod vlakom. — Včeraj ob 1. po polnoči se je vrgel neki vojak-dragonec, korporal pod vlak blizu mosta čez cesto v bližini gostilne »Pri zlati kaplji«. Vlak je vojaka strašno razmesaril. Kaj ga je gnalo v smrt, je neznano.

Slovenska Čitalnica v Solkanu vabi k plesni veselici katero priredi dne 15. t. m. v dvorani gosp. Alojzija Mozetiča. Začetek ob 8. uri zvečer. Pri plesu svira polnoštevni vojaški orkester.

Licitacija časopisov v »Čitalnici« je prenešana na nedeljo, 9. t. m. ob 10¹/₂ zjutraj.

Ogenj. — Sinoči okoli 7. ure so zapazili ljudje, da se močno kadi iz Morpurgove hiše na Travniku. Tamkaj se nahaja knjigovoznica g. Paternolija. Unelo se je nekaj papirja. Da niso ljudje koj opazili, bi bil lahko nastal velik požar. Škoda ni velika.

Človeško nogo so našli v Solkanu pri Soči na dan 2. jan. t. l. na kraju, imenovanem »na gruščarici«. Noga je bila že precej razjedena. Pokopali so jo hitro na Solkanskem pokopališču.

Izginili uzorci. — 30. dec. pret. leta je imel neki trgovec v Gorici na dvorišču »Pri črnem orlu« kočijo in na njej zbirko uzorcev v črni, valjasti škatlji. Pod noč so uzorci zginili. Kdor bi vedel kaj o tem povedati, naj se blagovoli oglasiti v našem upravnistvu. Lastnik uzorcev, ako jih dobi, da primerno nagrado.

Opozorjamo slav. občinstvo na insecrat »Agro-Merkur« in priporočamo, da se poslužuje te zanesljive tvrdke.

Sokolski vestnik.

»Sokola« v Gorici redni letni občni zbor se je vršil dne 4. t. m. ob udeležbi 51 članov ter gosta br. Fona iz Solkana. Ob splošnem zanimanju sta poročala brat Podgornik o tajniškem in blagajniškem stanju društva, brat Kranjc pa o telovadbi v preteklem letu. Da je bil odbor v preteklem letu zares delaven ter da zasluži v popolni meri priznanje, katero mu je izrekel občni zbor, dokazuje dejstvo, da je reševal društvene zadeve v preteklem letu v 24 sejah, ob enem je izvršil tudi poravnano mu nalogo, ustanovil je »Primorsko Sokolsko Župo«. Za starosta je bil izvoljen br. dr. Josip Lev pušček, za podstarosta br. dr. Dinko Puc. Odbornikom so bili izvoljeni bratje: Andrej Podgornik, Alojzij Bašin, Bruno Saunig, Fran Žbona, Avrelj Bisail in Josip Malik. Načelnikom je bil izvoljen br. Ljudevit Kranjc. Odb. nam. izvoljena sta br. Fran Bratuž in J. Ivančič, pregl. rač. br. dr. Karol Podgornik in Karol Cigoj. Izvoljeni so bili delegati za župni in za zvezni občni zbor. Nadalje se je sklenilo nabirati sklad za lastni »Sokolski dom« v koji namen so telovadci izročili odboru znesek 250 K. Po raznih debatah, katere so se vnele pri točki slučajnosti, je zaključil brat starosta s pozivom k delu ta skoraj 4 ure trajajoči občni zbor. Za to leto je prevzel tajniške posle br. Fran Žbona, blagajniške pa br. Andrej Podgornik.

Žveza narodnih društev.

Sv. Lucija. — Dne 9. januarja 1910 priredi »Narodna Čitalnica« pri sv. Luciji svoj običajni ples v salonu gospoda Antona Mikuža. Pri veselici bo sviral oddelek vojaške godbe iz Gorice. Velikanske udeležbe prejšnjih let so dokaz, da nudi ta prireditve mnogo zabave.

Tamburaško in pevsko društvo »Svoboda« v Renčah priredi dne 9. t. m. v dvorani g. R. Žnidarčič veselico s plesom. Vspored: 1. A. Dvorak: a) Prstan, b) To-

lažba, ženski dvospev z orkestrom; 2. L. Pahor: Slov. nar. pesmi, orkester; 3. J. Aljaž: Naša zvezda, moški zbor z bariton-solo; 4. *** Valček, orkester; 5. L. Pahor: Veseli bratci — koračnica; 6. *** Slovanski potpouri — orkester; 7. Veseloigra: Poglavlje I., II. in III. Vstopnina: Stojišče 40 vin., sedež I. vrste 1 K 40 v, sedež II. vrste 1 K. Ples. Pleše se po listkih, plesni komad 20 vin. Začetek ob 3¹/₂ popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Čitalnica na Grahovem ob Bači vabi k rednemu občnemu zboru, ki se vrši dne 16. prosinca t. l. ob 4. uri popoldne v društveni sobi. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Iz Nemškega Ruta. — Bralno društvo »Novi vrh« izreka srčno zahvalo vsem onim iz Granta, ki so darovali za novo leto vsi po 1 K. Dovoljeno jim je vstopiti v društveno sobo, kjer so na razpolago knjige in časopisi vseh vrst. Vredni so posnemanja! — Odbor.

Goriška kolesarska zveza.

Občni zbor kolesarskega društva »Vrtojba« v Vrtojbi se vrši jutri dne 9. l. ob 1¹/₂ popoldne v društvenih prostorih: Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Volitev novega odbora; 5. Slučajnosti; K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Razne vesti.

Škof dr. Nagl — naslednik kardinala Grusche. — »Wiener Zeitung« je priobčila imenovanje tržaškega škofa dr. Nagla za koadjutorja kardinala Grusche s pravico nasledstva.

Pravične zahteve pisarniških oficijantov in pomočnikov. S 1. januarjem 1910. je pričel izhajati v Trstu v slovenskem jeziku mesečnik: »Glas«, list državnih pogodbenih uradnikov (pisarniških oficijantov in pomočnikov).

Samomor pisatelja. — V Vratislaviji se je ustrelil pisatelj Stanislav Lupaš v 58. letu svoje starosti. Njegovi romani in njegove novele kažejo lep pisateljski talent, toda vključ temu se je imel vedno boriti s skrbjo za vsakdanji kruh.

O cesarjeviču Rudolfinu pišejo skoraj vsi listi. Pred kratkem je umrl namreč v Ameriki grof Večera, brat Rudolfove ljubice, kateri je baje zapustil pisane dokumente o celi tragični smrti cesarjeviča v gradu Meierlingu. Točnega o tem dogodku se ne ve ničesar. Eni pravijo, da se je sam ustrelil, med tem ko se je istočasno zastripila njegova ljubica, drugi trde, da je padel kot žrtva nekega komplota, tretji zagotavljajo, da ga je ubil gozdar v Meierlingu. Kakor se sliši, je dal cesar svoj čas ves dogodek, pred 20 leti natančno in resnično zabilježiti ter pustil položiti ta popis o Meierlinški tragediji družinskemu arhivu z nalogo, naj se komaj po 50 letih vse objavi.

V Atenah je zgorela kraljeva palača. Začelo je goreti ponoči. Škoda velikanska.

Nesreča na Silvestrovem večeru. — V restavraciji Martin, najelegantnejšem hotelu v New-Jorku, se je zbrala elitna družba, da praznuje Silvestrov večer. O polnoči, ko ni gorela električna luč, se je unela elegantna obleka soproge milijonarja Ellis. Najbrže je vrgel kak gost še gorečo žveplenko pri prižiganju smodke v stran. Vsi so gasili z vodo iz posod, v katerih so se hladile šampanjske steklenice, toda vključ temu je dobila gospa opekline, da bo težko okrevala.

V Aleksandriji je divjal v colninskih skladiščih velikanski požar, ki je uničil ogromno tobaka. Škode je približno 300.000 funtov šterlingov (1 funt šterlinga približno 25 K).

Hči milijonarja in natak. — Iz Philadelphije je ubežala 16 letna hči milijonarja s 50 letnim poročenim natakajem Gowan-om. Neizkušena deklica se je zaljubila vanj. Govana so že zaprli. O deklici se še ničesar ne ve.

Novi roman gospe Steinheil. — Ta gospa, ki je bila še pred nadavnim časom pred porotniki oproščena obtožbe umora svojega moža in svoje matere, se je prišla zdraviti v zdravilišče v Verey. Tu se je neki zdravnik tako zaljubil vanjo, da je zapustil svojo mlado ženo, pretrgal svojo

lepo karijero in šel s Steinheilovo v London.

Drama v Silvestrovi noči. — V neki predstavi v Lyonu na Francoskem je ustrelil veletržec Descotes svojo syakinjo, katero je težko ranil, sebe pa prav dobro pogodil v sence. Vzrok: svakinja ga ni hotela vslišati.

Delagrange, precej znani francoski zrakoplovec, je padel iz svojega zrakoplova in se ubil. Bil je znan kot precej spreten in trezen zrakoplovec, v zadnjem času je pa postal predrznejši in vzletaval vkljub megli. Njegova smelost ga je sama pogubila.

Cook v muzeju. — Komisija v Kodanju je dognala pred časom na podlagi listin, izročenih jej od »odkritelja« severnega tečaja, da je Cook slepar. Ker se pa sedaj ne ve, kje se mudi Cook, in ker so vsled tega postale listine brez pravega gospodarja, je sklenila komisija, da izroči vse Cookove listine kriminalnem muzeju in sicer bodo shranjene v onem oddelku, kjer se nahajajo pisma in rokopisni dokumenti najznamenitejših danskih sleparjev in lopovov.

Stoletna starčka, ki nista rabila v svojem življenju ne zdravnika in ne zdravnika, sta umrla te dneve na Angleškem. Rihard Smith je zbolel par dni pred smrtjo. Živel je v Lincolnu. 103 letni Henry Jobson v Granthamu pri Londonu tudi ni bil nikdar bolan. Že petdeset let sem je kadil vsak dan svojo pipico tobaka. V svoji mladosti je bil žongler, in kazal svojo umetnost v posebni predstavi kralju Viljemu IV. in kraljici Viktoriji.

Papež Pij poklican kot priča. — Nadškof Adami je zapustil pred 4 leti papežu 4 milijone lir. Adamijevi sorodniki izpodbijajo testament s tem, da je ostal Adami otročji. Prav lahko se je dalo starčka nafičati. Sodišče v Lancianu je sedaj povabilo papeža kot pričo k razpravi in ga pozvalo, naj pride osebno tekom 60 dnij. Bomo videli, če pojde.

Ruski milijonar Morosov v Moskvi je prišel pod kuratelo, ker se je bilo bati, da zapravi v najkrajšem času celo premoženje. Njegovi varuhi so pa zapravili v par mesecih velikansko premoženje Morosovo, tako da je sedaj Morosov revež, kakoršen bi bil morda tudi brez kuratele in brez varuhov, samo s tem razločkom, da bi imel v tem slučaju vsaj mnogo spominov na lepe urice in zavest, da je sam svoj denar pojedel.

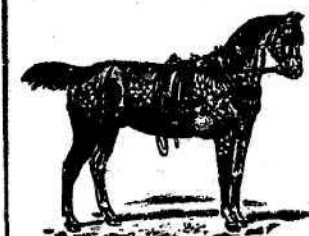
Millijoni pri samomoru. — V brzovlaku Oderberg-Leutschau so našli lepo oblečenega gospoda obešenega na ventilacijskem aparatu v prvem razredu. Pri tem samomoru se je našlo poldrugi milijon rubljev v gotovini in vrednostnih papirjih, vsled česar se sklepa da je samomorilec kak ruski bankir.

Ljubimska drama. — V Berlinu je ustrelil 30 letni študent Sven Pehlet v nekem hotelu najprej svojo ljubico gospo Margaretto Lessingham in potem še sebe. Oba sta mrtva. Pehlet je študiral matematiko na vseučilišču v Kodanju. Njegova ljubica se je prišla v Berlin operirati, in ker je bila bolna in ker ni bilo upanja, da se kedaj združita, sta sklenila skupno smrt.

Santos Dumont, znameniti zrakoplovec, je padel iz višine 30 metrov, ko je poizkušal svoj novi model Hudega si ni storil, ker se je k sreči zapletel v žice svojega zrakoplova.

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. ~~GORICA~~ na Kornu št. 11
sedlarska, delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potrebščine, potovalne potrebščine kakor: koveče, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravilo različne koleselne in očjek.

Popravila se izvršujejo točno.
Cene zmerno.

SIROTI.

Henri Lavedan. — Prevel Pastuškin.

Milka Maltour, 14 let.
Emica Bernier, 13 let.

V provincijalnem samostanu, v lepi tourainski pokrajini Med večernim odmorom, politi. Otroka sedita na kamentih samostanskih klopi, govorita potihoma in se držita nežno za roke. Milka svetlo, Emica temno lasa, obe silno ljubki.

Emica.

Glej, polovica počitnic je že minila.

Milka.

Da. Jaz že nestrpnost čakam začetka. In ti?

Emica.

Ne. Ker preživim mesec, ki nama še ostaja, pri teti v Pithiviers-u. Pojutrišnjem odpotujem.

Milka.

Ah! Torej ostanem čisto sama?

Emica.

Srček moj, revica!

Milka.

Res ni bilo bogve kako pametno, da sem ostala z dobrimi sestrami v praznem samostanu, medtem ko se vse druge zabavajo med svojci... Toda končno sem imela tebe, razumeli sva se dobro... A sedaj ko tebe več ne bo, kako bo to žalostno!

Emica.

Ko bi te mogla odvesti!

Milka.

In ni nobene poti?

Emica.

Nobene.

Milka.

Potem me obžaluj. Ali veš, da nimam nikogar?

Emica.

Da, povedala si mi že.

Milka.

Povedala, res, toda slabo.

Emica.

Ne, dobro se še spominjam. Sirota si, z dvema letoma si izgubila očeta. Ostala ti je samo še mati in tudi ona ti je umrla...

Milka.

Pred tremi leti. V letu mojega prvega sv. obhajila. Pogrezala sem se v globoko žalost radi nje in ko sem se videla oni dan vso v belem, me je kar pretreslo. Ali si me moreš predstavljati? Kakor božji rop se mi je zazdelo. Da, trpela sem, zatrjujem ti. Vse druge so imele svoje mamice, stare matere in očete, bratov, sester, ki so jih kar obsipali z darovi!... jaz pa sem imela samo podobice. Ah, komaj sem se premagala, da nisem jokala po svetem opraviilu na vrtu, ko me je monsignor, ki nam je imel podeliti zvečer sv. birmo, posebej blagoslovil.

Emica.

Kakšen monsignor?

Milka.

Neki nadškof iz Afrike. Ime sem pozabila. Ždela sem zamišljeno v nekem kotu. Prišla je prednica, me prišla za roko in me povedla k njemu: — »Lejte, monsignor, naša mala sirota tako sameva; zaman jo skušamo razvedriti!« — »Res! No, smeh mora vendar tudi biti! V tak dan, kakor je današnji, Bog zaukazuje veselje.« Tedaj, ko je govoril o smehu, moj Bog, tedaj je v resnici prekipelo in šla sem, da se izjočem. — »Solzé! To si lépa, mala Milica — saj ji je ime Milka, kaj ne, sestra?« — »Da, monsignor.« — »Da vidimo, da vidimo...« Imel je zvonek glas, črno brado in modro sive oči. Nagnil se je nadme in vzel mojo glavo v svoje velike roke: — »Zakaj jočeš, ti mali angelček, povej mi, zakaj?«

Emica.

In ti mu nisi povedala?

Milka.

Da. — »Ker nimam koga objeti, zato jočem.« Tedaj je zaklical: — »Radi tega! Pa me objemi, drago dete, takoj me objemi, kolikor hočeš! In našo mamico Evangelino tudi! Ves samostan!«

Emica.

In ti si ga objela?

Milka.

Seveda. Sicer pa me je, preden sem se mogla oddaljiti, dvignil na rokah kakor monštranco!

Emica.

To mora biti močan, kaj?

Milka.

Pravtako kakor dober. Podaril mi je Marijino svetinjo in mi pokazal napis: — »Lej tu svojo mamico: Ecce Mater.«

Potem sem objela mamico Evangelino. Ona, škof... imela sem že četrto lic; tudi nisem bila več tako žalostna. Ko sem se povrnila k družicam, sem opazila takoj, da me zavidajo. Kakor nore so me obsule, Rozalija Gauby, Ksaverija Charves, Anetta Monteux, skratka vse: — »Jey, dragica, taka sreča! Nadškof te objema! Nas poljubljajo samo stariši, tebe pa, tebe — monsignor!« Poslušala sem jih, nič nisem rekla, globoko v srcu pa sem si mislila, da bi srčno rada menjala z njimi!

Emica.

Razumem te.

Milka.

Da ne bom videla mamice nikoli več, to, glej, je tako žalostno, da se kar ne morem utolažiti. Da ni več očeta, moj Bog, je grozno, ne razumem, toda to bi še bilo; polagoma se človek privadi... Saj tudi če živijo, so možki itak vedno zdoma, vedno v skrbeh... zdaj sem, zdaj tje.

Emica.

Ker nisi poznala svojega, zato govoriš tako. A nekateri očete veljajo za dve mamici, veruj mi.

Milka.

Za dve hudobni, misliš?

Emica.

Milka.

Ne odgovoriš? Mučno ti je, kaj? Muči te tudi spomin na mrtvo mamico?

Emica.

(Molči zamišljeno. Obraz se ji zresni, telo se ji skrivi.)

Milka.

Kaj ti je, govori!

Emica.

(Odločno.) Ni mrtva, da veš!

Milka.

Tvoja mati ni mrtva? In vendar si mi pravila, kar te poznam...

Emica.

Lagala sem. Ona živi, imam jo še vedno.

Milka.

A zakaj...?

Emica.

Ah, zakaj! Zakaj!... Ker —

Milka.

Ker — no?

Emica.

Nič.

Milka.

Zaupaj mi svoje skrivnosti, svoje težave. Ti veš, da te ljubim kakor življenje.

Emica.

Jaz tebe tudi, glej

Milka.

Zaobljubili sva se v Marijinem mesecu, da se nikoli ne poročiva, da bi ostali deji časa skupaj. Stanovali bova v mali mahagonijevi hišici ob Loirinenem bregu s kozico in z malim, belim, krotkim jančkom, ki bo imel zvonček na vratu, kaj ne? (Objameta se). In potem bova srečni. Pili bova sladkega mleka z vaniljo kakor v boleznih.

Emica.

Da, srček, da.

Milka.

Torej povej, razloži. Kakor bi vame zakopavala skrivnost; si lahko mirna. Dej, govori!

Emica.

Ne... Ne upam se. Kaj si boš mislila potem?

Milka.

Nič. Nič več ne bom mislila in nič manj kakor dozdej. Mislila bom, da si mi najboljša in edina prijateljica, ki jo obožujem iz celega srca.

Emica.

Bodi. Moja mati je ničvrednica. Mnogo žalosti je napravila očetu nekoč in od tega je tudi umrl v Parizu, že pred osmimi leti.

Milka.

Ah!

Emica.

Postava ju je ločila. Nista se videla več. Nista prebivala več pod isto streho.

Milka.

In če sta se srečala na cesti, v omnibusu?

Emica.

Nista se srečala.

Milka.

A če bi se srečala, bi si rekla: dober dan?

Emica.

Kako si nespametna!

Milka.

Niti malega znamenja? Nič? Mahljaj s klobukom?

Emica.

Čisto nič. Tujca, človeka, ki se ne pozna.

Milka.

Sovražnika torej?

Emica.

Da; malo manj.

Milka.

Ah! A kaj se je zgodilo s tabo, ko sta se tvoj oče in tvoja mati ločila?

Emica.

Pravica me je izročila očetu. Imela sem dve leti.

Milka.

To se pravi, da je imel on prav?

Emica.

Da. To je šlo tako do mojega petega leta.

Milka.

Ali si videla kedaj mater?

Emica.

Skoro nikoli.

Milka.

In te nič ni bolelo?

Emica.

O, čisto nič! Nisem je videla nikoli drugače kakor o počitnicah, ko ima en mesec pravice do mene.

Milka.

To je dolgo, trideset dnij!

Emica.

Da, dolgo zanjo in zame.

Milka.

Če je pravica spoznala, da to ni bila dobra mati in da bi se tebe ne smelo pustiti pri njej, kako je prišlo potem, da te izročajo vkljub temu po ves mesec njenim rokam?

Emica.

Tako velevala razsodba. — Glasil se: »Otrok naj se izroči materi od prvega avgusta do prvega septembra.« In otrok se izroča, glej!

Milka.

Ta razsodba se mi vidi smešna. Torej... pojutrišnjem... ko odpotuješ... sem že uganila... ne greš k teti?

Emica.

Nikakor. H gospe.

Milka.

Kako ravna s teboj?

Emica.

Kakor je.

Milka.

Te ljubi?

Emica.

Ne verujem. Mati je tudi vseeno.

Milka.

In ti jo ljubiš?

Emica.

Ne.

Milka.

Jo preklinjaš?

Emica.

Tako daleč ne grem. A vendar: žalila je ubogega očeta, da je umrl. Hudobna je skozinskozi. Oko jo izdaja.

Milka.

Kako ga je žalila?

Emica.

Jaz ne vem.

Milka.

Bi bilo treba vprašati.

Emica.

Prvič sem prašala svojo staro služabnico. Drugič prednico. Tretjič gospoda Planteau, uradnika in svojega varuha.

Milka.

Kaj so ti rekli?

Emica.

Da izvem, ko bom velika. A si že mislim... po besedah... iz nepredvidnosti...

Milka.

Ah! In kaj misliš?

Emica.

Mislim, da je bila nekoč na potovanju s prepovedano osebo.

Milka.

Torej te nič ne veseli, da greš k materi?

Emica.

H gospe? Reci raje, da me to mori! To ti je lisica! Poljublja me samo na skrajni rob ustnic; pravi, da ji to uropa njeno rdečico.

Milka.

In kaj deiaš pri njej?

Emica.

Kar hočem. Ne briga se zame. Svoj čas prebijem v kuhinji z žensko, ki ji je ime Gertruda. Stara Truda me gleda s svojimi velikimi, dobrimi očmi, ki se zdijo, da razumejo vse...

Milka.

In tudi brata imaš, si rekla?

Emica.

Da. Pripravlja se, da postane admiral. Pri jezuitih je, na Angleškem. Gospa ne gre nikoli tja. Predaleč je in razen tega škodi vožnja po morju njenemu srcu. Le jaz sem obžalovanja vredna, srček. Nisem ti še povedala; a ko bi te razsodbe ne bilo, jaz bi ostala mnogo raje pri tebi, kakor da grem in se dolgočasim od jutra do večera.

Milka.

In kam greš? Kje stanuje?

Emica.

Za sedaj v Villecrezne blizu Pariza, na letovišče.

Milka.

Lepo?

Emica.

Da; toda zoprno, ker se čuti venomer celo pred drevesi smrad s postaje. (Se je oklene z rokami). Daj, da te ljubim, dragica. Ti si srečnejša izmed naju, mala moja smrečica. Kaj če si zgubila mamico v nebo, saj imaš spomin nanjo, dobro misel imaš, samo napol je mrtva, razumeš! Moja živi na zemlji, pa je stokrat bolj mrtva kakor tvoja. Skratka, ti nimaš več mamice, a je, kakor da bi jo imela.

Milka.

Da. In ti, ti jo imaš, a kakor bi je ne imela.

Emica.

Res.

Milka.

Siroti sva; to je kaj priprosto.

Josip Patek

naslednik Karola Čufer

prva in edina slovenska kleparska delavnica in trgovina v Gorici,

ulica Križna števil. 8
izvršuje vsa stavbena in
galanterijska dela po načrtih.

Posebno se priporoča vsem kmetovalcem za: mehe za žveplanje po zadnjem sistemu, škropilnice za vitrijol, polivalnike za vrte. — Novost ventilatorji za dimnike. Oprave se izvršujejo točno in po zmerni ceni.

Rojaki, izpolnite svojo
narodno dolžnost: pristopajte
k obrambnemu skladu družbe
sv. C. in. M.!

Novodošlo blago za
nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah
v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič,
krojaški mojster in trgovec
v Gorici

Tržaška ulica števil. 16
v lastni hiši.

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravno kar velika množina raznoraznega blaga kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarnen najrazličnejših
za vsaki stan.

V vsem občinskem uradnanju izurjen

„občinski tajnik“ išče službe.

Ponudbe na upravnishтво „Soče“.

5500

not. potrjenih zdravniških in privatnih
sprječal potrjujejo, da najuspešnejše
odstranjujejo

Kaiserjeve

prane karamelo
— z znamko treh smrek —

Kašelj

hripavost, zasliženost, katar, krčni
in oslovski kašelj.

Zavoj stane 20 in 40 vin. Doza 60 vin.
Dobi se v lekarnah A. de Gironcoli —
Gorica, I. Cristofaletti — Gorica, Rug-
giero Kürner — Gorica, G. B. Pontoni
— Gorica, L. Gliubich — Gorica, v
miroditnici E. Mazzoli — Gorica, v le-
karni J. Hus — Vipava, Maks Kozover
Ajdovščina, L. Jursche — Ajel.

Ugodna prilika za nakup

posebno za trgovce s krojnim blagom, in za kro-
njarje, — razpošilja pa se tudi zasebnikom.

40—45 mtr. za 15 kron.

Različno blago kakor: platnen cevir za bluze,
obleke, srajce in posteljino zajamčeno pralno
blago rdeče ali višnjevo črasto: oksford za moške
srajce: ubeljeno platno in tiskano višnjevo platno
za kuhinjske predpasnike in obleke.

Dolžna ostankov 6—10 mtr. Blago
je poplunoma brez hib, barvodržno in
najboljše kakovosti.

Denar se takoj vrne, ako bi blago ne ugalalo.

Najmanjša pošiljatelj 1 zavoj 40—45 mtr.

Razpošilja se proti povzetju.

S. Stein, tkalnica platna

Nachod (Česko).

Zahvala.

Marija — Magdalena vdova Justin roj. Kaučič izrekam
iskreno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so mi na
kakoršenkoli način izkazali svoje sočutje povodom nenadomestne izgube
mojega soproga

Ivana.

Zlasti se toplo zahvaljujem preč. kuratu g. Cirilu Vuga za tolažbo v
najbridkejših trenutkih, za krasni venec in lepi nagrobni govor; nadalje za-
hvaljujem preč. o.o. Kapucine in Frančiškane, preč. usmiljene brate pevce
in pevke „Marijine družbe“, „Kat. izobraževalnega društva“ v Podgori, okraj.
šolsk. nadz. preblag. g. Finžger, gg. ravnatelja in profesorje učiteljskega ter
gg. učiteljskega, županstvo v Podgori, gg. učitelje iz okolice, deputacijo
deželnih uradnikov, ravnateljstvo in uradnike tovarne i. t. d. — Bog povrni
stotero!

V PODGORI, dne 5. januarja 1910.

Toplo priporočamo edino slovensko
kavarno Central v Gorici, kjer je največja
izbera časnikov in pristnih pijač.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga == == oljkega olja prve vrste

ajbolj tih iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 1'04, 1'12,
1'20, 1'28 1'36, 1'44, 1'60, 1'80, 2'—, 2'40,
za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštnine prosto na dom. Posodo se
pušča kupcu do popolne uporabe olja; po
uporabi se spet zamenja s polno.
Pravi vinski kis in navaden. Zaloga
mila in sveč.

Cene zmerne.

Včeraj nahod, danes kašelj,
da Te v prstih vse boli.
Nisi še zdravila našel?
To „OHO“ so čevljički!

“OHO”

J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verj št. 32.

Imovitejši Slovenci, pristop
k obrambnemu skladu družbe
sv. C. in M. bodi Vam sveta
dolžnost!

Udlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi-
nejšega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne
pinice itd.

Prodaja različna fina vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah
Priporoča se slavemu občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter obljublja solidno posrežbo
po jako zmernih cenah.

Pijančevanje.

Za poskušnjo 1 prašek ZENENTO

Nagnenje k pijančevanju se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini

— Soznanje te strasti se je v vsaki družini